

40 CHATTPROMPTAR FÖR LÄRARE I SVENSKA SOM ANDRASPRÅK

Guiden är skapad av Johan Lindström

Följ mig på [LinkedIn](#)

för att ta del av andra promptar jag skapat för olika yrkesroller i skolan

Ordlista

AI - Artificiell Intelligens är ett sätt att försöka få maskiner att efterlikna hjärnans funktioner, d v s att kunna "tänka" och lära ungefär så som människor gör. Vi förstår inte hur hjärnan fungerar, men de delar vi förstår kan vi försöka härma.

Prompt - En instruktion till chattbotten för att få ett önskat svar eller önskad uppgift utförd. Vissa chattbottar går att prata med, men än så länge är det många som skriver textkommandon till dem.

Iterera - När du fått ett svar från en chattbot justerar och förtydligar du vilka delar av svaret som du inte är nöjd med, d v s du förfinar svaret så det blir bättre och bättre tills du är nöjd. Ju bättre prompt du har från början, desto färre iterationer behövs.

Chattbot - En chattbot har tränats på att hitta mönster i de texter som den tränats på. Dessa mönster använder den för att skapa text som svar på din prompt. Texten du får som svar genereras alltså i realtid.

GPT - Själva modellen (Generativ Pre-training transformer) som en chattbot använder sig av. Samma GPT kan användas av olika chattbottar, t ex har Microsoft använt sig av Open AIs GPT, d v s Copilot och ChatGPT har använt samma GPT.

Generativ AI - AI som skapar (genererar) text, bilder, video eller ljud i realtid när den tillfrågas om att göra det.

Bias - Svar som AI ger är snedvridna eller partiska, vilket beror på den data som AI tränats på och vilka bias som finns i den datan. För en chattbot är det svårt att synliggöra dessa bias, men för en AI som genererar bilder är det lättare.

Hallucination - Texten som du får som svar av en chattbot baseras på mönster i data som den tränats på, men det finns även en slumpmässighet i vilka ord som genereras, vilket innebär att ord som genereras kan skapa en innebörd som inte är sann.

Ett vanligt ramverk att utgå från om du vill skapa egna promtpar med exempel:

Roll - Agera som en erfaren lärare i fysik

Uppgift - Skapa en lektionsplanering som introducerar elever i år 8 till området optik

Kontext - Jag jobbar på en högstadieskola i Sverige, har 25 elever i klassen och lektionen är 60 minuter lång.

Format - Koppla ihop innehåll och aktiviteter med läroplanen i fysik och ge mig en planering som i detalj beskriver lektionens olika delar och material som behövs.

Ton - Använd en formell, men vänlig ton.

Exempel på chattbottar (AI kan även skapa bilder och göra andra saker, men jag fokuserar här på chattfunktionerna):

ChatGPT - Open AIs chattbot

Gemini - Googles chattbot

Notebook LM - Google har en chattbot som enkelt kan skapa en podd med två röster

CoPilot - Microsofts chattbot

Claude - En chattbot från Anthropic

Perplexity - En chattbot från San Fransisco som tidigt använde länkar till källor.

Duck AI - Duckduck Gos chattbot, man kan välja bland några olika GPT:er

Mistral AI - En chattbot från Frankrike

De flesta chattbottar har **åldersgränser**.

Alla dessa promptar är framtagna som exempel för att komma igång med användning av chattbottar och för att du ska få tips och ideér på vad man kan använda chattbottar till. Du kan självklart ändra promptarna så som du vill, t ex genom att lägga till mer relevant information.

När du använt en chattbot ett tag lär du dig vilken typ av promptar som fungerar bättre respektive sämre. Du kan testa en prompt som den är skriven och ytterligare en gång genom att lägga till "Agera som en erfaren expertlärare i [ämne]" + prompten för att se om det blir skillnad på kvaliteten i svaren.

Får du bra svar är prompten bra, får du inte bra svar behöver du ändra prompten samt ge ytterligare information som ger dig önskat svar av önskad kvalitet. Vissa chattbottar är bättre än andra på vissa typer av svar, så är du inte nöjd med svaren du får trots att du testat olika sätt att ändra sina promptar kan du testa en annan chattbott.

Hur använder jag promptarna?

Du använder texten i prompten i chattbottens promptfönster, men om det i en prompt finns hakparenteser [] så byter du ut texten i hakparentesen mot text som passar för ditt sammanhang.

Dubbelkolla alltid svaren du får från en chattbot, då det inte är säkert att det är sant.

OBS! Tänk efter om du laddar upp texter eller dokument till en chattbott. Ladda inte upp personuppgifter eller känslig information! Tänk på GDPR!

Promptar för lärare i svenska som andraspråk

Skapa en lektionsplan för en **[årskurs X]**-klass i svenska som andraspråk som uppfyller Lgr 22:s mål om **[specifikt fokus, t.ex. muntlig kommunikation]**, med tre aktiviteter och en introduktion.

Ge mig fem strategier för att motivera en **[årskurs X]**-elev i SVA som är osäker på att tala svenska, med en stöttande idé för varje.

Skriv en kort guide för att lära en **[årskurs X]**-klass i SVA grunderna i **[specifik färdighet, t.ex. skriva en enkel text]**, med tre steg och ett exempel.

Föreslå tre sätt att integrera **[specifikt tema, t.ex. vardagsliv i Sverige]** i en SVA-lektion för en **[årskurs X]**-klass, med en övning för varje.

Skapa en lista med fem korta uppmuntrande fraser på svenska för att stärka en **[årskurs X]**-elevs självkänsla under en SVA-uppgift.

Ge mig ett exempel på en rutin för att starta en SVA-lektion för en **[årskurs X]**-klass, med tre steg och en enkel samtalsövning.

Föreslå tre sätt att använda vardagliga situationer (t.ex. **[specifik situation, t.ex. handla]**) i en SVA-lektion för en **[årskurs X]**-klass, med en övning för varje.

Skriv en kort mall för en 10-minuters avslutning av en SVA-lektion för en **[årskurs X]**-klass, med tre moment (t.ex. reflektion, uppvisning).

Ge mig fem idéer för att göra en SVA-lektion för en **[årskurs X]**-klass mer lekfull, med fokus på **[specifikt mål, t.ex. ordförråd]**, och en lek för varje.

Skapa en lista med tre korta reflektionsfrågor på svenska för en **[årskurs X]**-klass efter en SVA-lektion om **[specifikt tema, t.ex. familj]**, för att fånga deras tankar.

Föreslå tre sätt att samarbeta med en **[SO-lärare]** på en **[grundskola]** för att koppla SVA till **[specifikt tema, t.ex. samhällsstrukturer]**, med en idé för varje.

Ge mig ett exempel på en enkel bedömning av en **[årskurs X]**-klass muntliga färdigheter i SVA, med tre kriterier anpassade till andraspråksnivåer.

Skriv en lista med fem resurser (t.ex. appar, böcker) för en SVA-lektion för en **[årskurs X]**-klass som stödjer **[specifikt mål, t.ex. hörförståelse]**.

Föreslå tre sätt att anpassa en SVA-lektion för en **[årskurs X]**-elev med **[specifikt behov, t.ex. nybörjarnivå i svenska]**, med en lösning för varje.

Skapa en mall för en veckoplanering för SVA för en **[årskurs X]**-klass, med tre fokusområden (t.ex. tala, läsa, skriva).

Ge mig fem idéer för att använda minimala resurser i en SVA-lektion för en **[årskurs X]**-klass för att träna **[specifikt mål, t.ex. vardagsord]**, med ett exempel för varje.

Föreslå tre sätt att introducera en **[årskurs X]**-klass till **[specifik språklig aspekt, t.ex. enkla verbformer]**, med en övning för varje.

Skriv en kort guide för att hantera en **[årskurs X]**-klass med blandade språknivåer i en SVA-lektion, med tre steg och en strategi.

Ge mig ett exempel på en SVA-lektion för en **[årskurs X]**-klass som kombinerar språk med **[specifikt tema, t.ex. skolmiljö]**, med tre moment.

Skapa en lista med tre korta sätt att samarbeta med bildlärare på en K-12-skola för att förstärka **[specifikt mål, t.ex. visuellt språk]**, med ett exempel för varje.

Skapa en lektion för en **[årskurs X]**-klass i SVA där de skriver en enkel text om **[specifikt tema, t.ex. deras hem]**, med tre steg och ett mål.

Ge mig fem sätt att göra en hörförståelseövning mer engagerande för en **[årskurs X]**-klass i SVA, med en kreativ idé för varje.

Skriv en kort guide för att lära en **[årskurs X]**-klass i SVA att hålla en enkel dialog om **[specifikt ämne, t.ex. väder]**, med tre steg.

Föreslå tre sätt att koppla en SVA-lektion för en **[årskurs X]**-klass till **[specifikt tema, t.ex. svenska traditioner]**, med en övning för varje.

Skapa en lista med fem korta samtalsstartare på svenska för en **[årskurs X]**-klass i SVA som stärker **[specifikt mål, t.ex. vardagsspråk]**, med en beskrivning för varje.

Ge mig ett exempel på en rutin för att avsluta en SVA-lektion för en **[årskurs X]**-klass med en kort muntlig presentation, med tre steg.

Föreslå tre sätt att använda digitala verktyg (t.ex. **[specifikt verktyg, t.ex. Quizlet]**) i en SVA-lektion för en **[årskurs X]**-klass, med en uppgift för varje.

Skriv en kort mall för en 5-minuters reflektion på svenska efter en SVA-lektion för en **[årskurs X]**-klass, med tre frågor om deras lärande.

Ge mig fem idéer för att integrera lek i en SVA-lektion för en **[årskurs X]**-klass, med fokus på **[specifikt mål, t.ex. prepositioner]**, och ett spel för varje.

Skapa en lista med tre korta sätt att stötta en **[årskurs X]**-elev i SVA som kämpar med **[specifik färdighet, t.ex. uttal]**, med ett exempel för varje.

Föreslå tre sätt att samarbeta med en **[musiklärare]** på en **[grundskola]** för att koppla SVA till **[specifikt tema, t.ex. sånger]**, med en idé för varje.

Ge mig ett exempel på en enkel plan för att lära en **[årskurs X]**-klass i SVA skriva en kort berättelse över en lektion, med tre steg.

Skriv en lista med fem enkla texter eller sånger för en **[årskurs X]**-klass i SVA som stärker **[specifikt mål, t.ex. ordförråd]**, med en motivering för varje.

Föreslå tre sätt att hantera en **[årskurs X]**-klass i SVA som är ovilliga att tala svenska, med en metod för varje.

Skapa en mall för en terminsplanering för SVA för en **[årskurs X]**-klass, med tre fokusområden (t.ex. lyssna, tala, skriva) och tidsramar.

Ge mig fem idéer för att skapa en enkel gruppdiskussion på svenska med en **[årskurs X]**-klass i SVA, med minimal förberedelse, och ett ämne för varje.

Föreslå tre sätt att introducera en **[årskurs X]**-klass i SVA till **[specifikt språkligt begrepp, t.ex. adjektiv]**, med en övning för varje.

Skriv en kort guide för att stötta en **[årskurs X]**-elev i SVA med **[specifikt behov, t.ex. begränsad förkunskap]**, med tre steg.

Ge mig ett exempel på en lektion i SVA för en **[årskurs X]**-klass som kombinerar språk med **[specifikt tema, t.ex. fritid]**, med tre moment.

Skapa en lista med tre korta sätt att samarbeta med elevrådet på en **[grundskola]** för att förstärka **[specifikt mål, t.ex. kommunikation på svenska]**, med ett exempel för varje.